

Cap a un Covadonga innovador, inclusiu, saludable i sostenible

Una Agenda compartida per a l'any 2030

Primera edició
Maig 2021

El present document recull, sintetitza i ordena el conjunt de definicions, diagnòstics, visions de futur, reptes i actuacions identificades que han estat consensuades amb els diferents actors en els diferents processos de treball, de debat i de participació que hi ha hagut al llarg del 2020. Així, aquest document es pot concebre com una agenda compartida de barri i els seus agents, amb un punt de partida comú i un horitzó definit, que té per objectiu dibuixar un full de ruta per aconseguir que la transformació de Covadonga es produeixi des d'una perspectiva inclusiva, saludable i sostenible que impulsi la innovació.

Una iniciativa impulsada des del projecte

Promou:

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

CORE
SMART
CITIES

Parc Taulí
Institut d'Investigació
i Innovació I3PT

En el marc de:

UNIVERCITY
ACTION LAB

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PREÀMBUL

1r

Les diverses entitats i agents socials, veïnals i econòmics del barri de Covadonga, i de la ciutat de Sabadell, donem suport i presentem el document "Cap a un Covadonga 2030" des de l'entesa de tractar-se del document de criteris i directrius sobre un conjunt de programes, actuacions i instruments tècnics que han d'ajudar a guiar el desenvolupament del potencial del barri de Covadonga cap a un pol de coneixement i d'innovació, i que han d'augmentar la cohesió dels barris de Sabadell des d'una transformació inclusiva, equitativa i sostenible.

2n

Hi donem suport en tant que és resultat d'un procés de revisió i reflexió, engegat per la Universitat Autònoma de Barcelona l'any 2020, sobre el desenvolupament del barri de Covadonga. Un camí que ha comptat amb el procés de co-creació i participació ciutadana "Covadonga Urban Lab", en què han participat més de 300 de persones i tres grups de treball formats per representants de les universitats, del teixit empresarial, de l'associacionisme veïnal de Covadonga i de Sabadell, i de les diferents àrees de les institucions impulsores.

3r

Presentem aquest document des de l'entesa de tractar-se del resultat d'un procés de participació realitzat en el marc del projecte europeu UCITYLAB adreçat específicament a desenvolupar les metodologies necessàries per a construir agendes compartides davant dels reptes socials i urbans, en general, i pel desenvolupament del barri de cara a l'any 2030 en particular. Per tant, aquest document es fruit d'un consens de les visions, reivindicacions, i també de les renúncies, de les diferents entitats i agents del territori amb l'objectiu compartit de marcar un full de ruta cap a la transformació futura del Covadonga, cercant un reequilibri que permeti complementar els diferents interessos socials, veïnals i econòmics.

4t

Aquest document es lliurarà a l'Ajuntament de Sabadell per a que, al seu criteri i disposició, impulsi, on sigui possible, els mecanismes de revisió dels programes i instruments urbanístics que actualment regulen el barri i el seu entorn tenint en compte els plantejaments i necessitats reflectides.

INTRODUCCIÓ

El Covadonga Urban Lab: Un laboratori obert d'innovació urbana per Sabadell

Des de l'any 2019 la UAB forma part del projecte "UniverCity Action Lab" (UCITYLAB), des del qual es vol reforçar la relació entre les Institucions d'Educació Superior (IES) i els diferents agents del territori per facilitar l'intercanvi i la fluïdesa de recursos, incentivar la rellevància social dels currículums de les IES a partir del compromís social i involucrar la comunitat acadèmica i universitària en la resolució de reptes socials i urbans reals. Quan en el marc del UCITYLAB sorgeix la oportunitat d'organitzar un projecte pilot enfocat en metodologies basades en reptes, el fet d'ubicar-lo a Sabadell i, en concret, al barri de Covadonga, apareix gairebé com una opció natural. És així com ha nascut el projecte COVADONGA URBAN LAB, que s'ha implementat al barri al llarg de l'any 2020.

El potencial i els reptes presents en aquest territori, així com la diversitat i pluralitat d'agents que els comparteixen, han motivat la UAB a iniciar un procés de reflexió i co-creació a partir dels reptes identificats. A mode de laboratori urbà, el COVADONGA URBAN LAB ha esdevingut un espai obert a la ciutadania i als diferents agents urbans i socials que han volgut imaginar, crear, testar i implementar solucions als principals reptes socials, urbans i ambientals als quals s'enfronta el barri de Covadonga i la ciutat de Sabadell. Per fer-ho, s'han articulats diverses metodologies, espais de co-creació i de treball col·laboratiu entre agents locals i alumnes universitaris, amb l'objectiu d'identificar i de consensuar una agenda compartida, un full de ruta que pugui guiar la transformació urbana imminent del barri de Covadonga i el seu entorn més ampli entre la Gran Via i el Riu Ripoll, cercant un reequilibri que permeti complementar els interessos dels diferents agents socials veïnals i econòmics.

Al llarg del procés són moltes les persones i entitats de sectors i àmbits diversos que hi han participat. Principalment s'ha treballat amb dos grups diferents: **el Grup d'Interès Local** sota l'esquema de la quàdruple hèlix, format per agents i persones de l'administració pública, la ciutadania, el sector empresarial i l'àmbit acadèmic; i **el Grup Acadèmic**, amb la participació de professors i alumnes de cinc universitats diferents. **En total, hi ha hagut la participació directa de més de 300 persones, amb la implicació de 43 entitats diferents.**

LA SITUACIÓ ACTUAL

Notes prèvies

L'anàlisi que es fa a continuació de la situació actual del barri de Covadonga és el resultat de les sessions participatives amb actors del teixit veïnal i empresarial del barri, i de les sessions tècniques fetes amb els representants de les universitats.

Covadonga actualment és un barri que es caracteritza per tenir un important capital humà i diversos actius amb potencial, i on s'hi localitzen equipaments d'importància local i territorial, com la mateixa UAB, la Fira de Sabadell, l'Hospital Parc Taulí i el seu institut d'investigació, el Club Natació Sabadell entre d'altres. És per això un barri dinàmic i innovador dins de la ciutat de Sabadell, tot i que els centres o punts d'innovació que existeixen estan força desvinculats entre sí i dels residents del barri. Gran part de l'herència de barri ve del seu passat industrial, però com ha passat en moltes ciutats, la desindustrialització ha afectat el seu teixit urbà en molts aspectes: productius, socials, arquitectònics, entre altres. Alhora també ha comportat la pèrdua de la capacitat de retenció de talent per produir innovació i nou coneixement. A nivell de comunitat, el barri de Covadonga manté i disposa d'un teixit associatiu i veïnal actiu, una part del qual fa molts anys que resideix al barri i que reclama millores en l'entorn i en la qualitat de vida dels seus habitants. Els seus habitants però, responen a un perfil més aviat envellit i, per tant, pateixen de manera més intensa les mancances que té el barri.

Alhora Covadonga és una àrea amb un potencial de transformació urbana molt important. Tot i això, pateix una situació de degradació que més que esdevenir un espai urbà, respon a característiques més pròpies d'un espai "suburbà": la densitat de població és baixa, el comerç de proximitat és gairebé inexistent, hi ha pocs espais d'ús comunitari i la presència de desigualtats socials és una realitat. Això fa que hi hagi poca vida social al carrer i poc sentiment de pertinença al barri.

Urbanísticament és un barri aïllat, atrapat entre la Gran Via i el riu Ripoll. Tot i que és la porta d'accés al Districte Central, el barri és més "com la porta del darrera". Podem dir que és un apèndix del centre de la ciutat, tot i que el centre dona l'esquena a Covadonga, i Covadonga a Torre-Romeu. És un barri amb moltes edificacions antigues, amb diversos exemples del model de casa anglesa, i amb una part industrial, tant activa com en desús, rellevant. Actualment encara hi ha reserves d'equipaments pendents d'expropiació i hi ha naus industrials en desús, disponibles per acollir possibles nous usos. D'altra banda, el parc d'edificis és antic i, per tant, respon a dissenys i sistemes constructius poc eficients i deficients, segons molts criteris actuals. Falten espais públics de qualitat i de proximitat, tot i que el parc fluvial del riu és a prop, el barri de Covadonga pràcticament no té àrees verdes.

El barri de Covadonga i entorns és una àrea d'oportunitat per la ciutat de Sabadell amb un important nombre d'actius urbans i socials i amb un gran potencial de transformació urbana. Tot i així, es percep com un espai degradat i urbanísticament aïllat degut a les barreres que constitueixen la Gran Via i la timba del riu Ripoll.

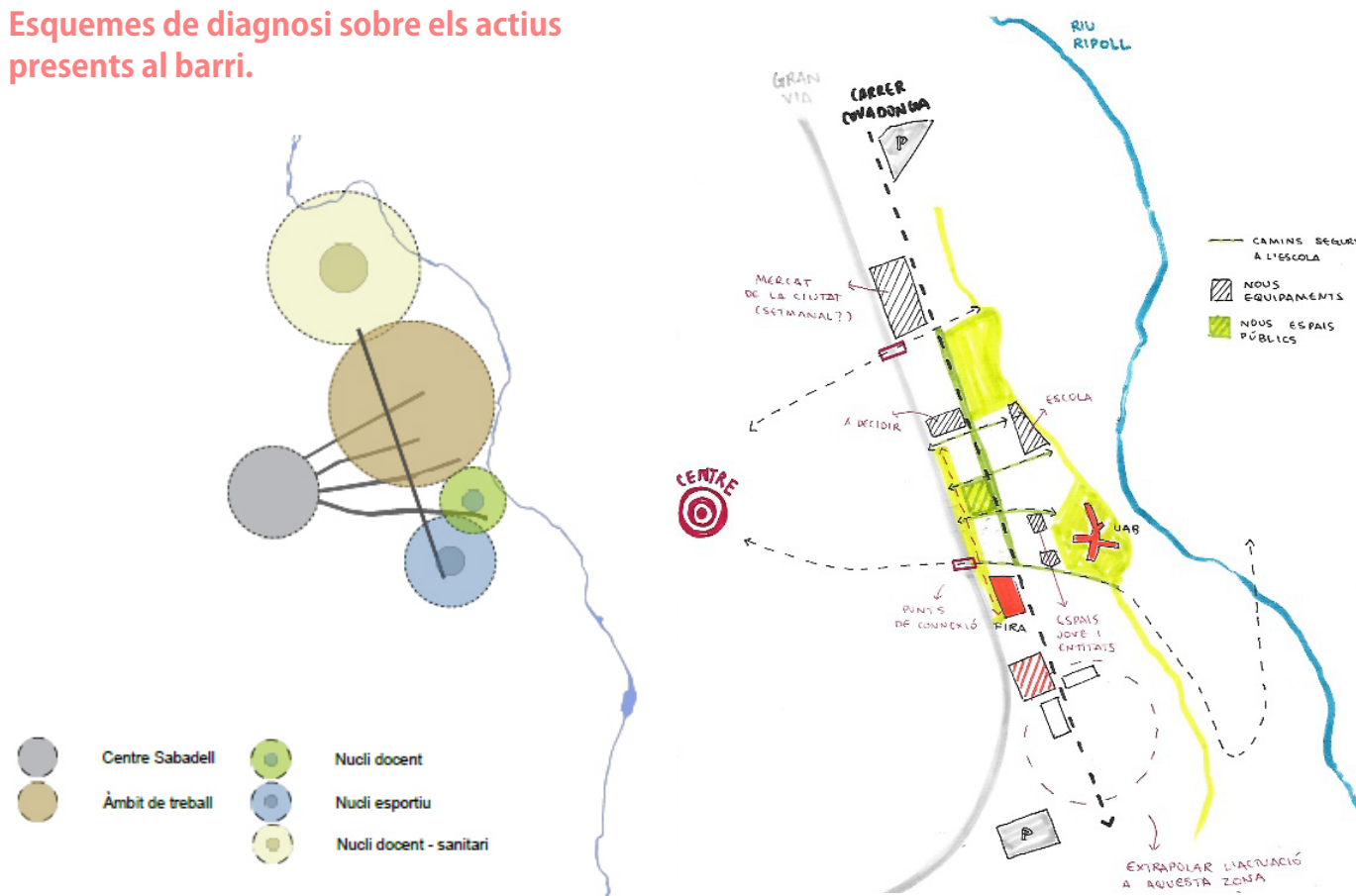
Pel que fa a la relació amb el riu Ripoll, tot i que el parc fluvial és la gran àrea verda de la ciutat, el seu estat ecològic, encara que millorat recentment, segueix en estat crític. L'accés al riu és complex i poc accessible, la ciutat encara viu d'esquenes al riu. Des del barri hi ha una forta desvinculació amb el riu Ripoll i amb el barri de Torre-Romeu a l'altre costat, a causa de la manca de connectivitat en sentit transversal i de la topografia local. Per això, la proximitat al riu Ripoll des del barri no significa un valor afegit pels seus veïns i veïnes, que l'utilitzen igual que la resta de ciutadans de Sabadell. Actualment l'accés al riu està molt restringit i caldria aportar noves solucions, sobretot pel que fa als accessos i a les zones d'aprofitament, on es podrien ampliar les zones d'oci, de cultius i de pràctica esportiva. La situació actual d'accessibilitat al riu i a l'estat de l'espai públic, fa que el barri mateix no sigui un espai urbà fàcil i apte per a la pràctica de l'esport o d'hàbits saludables. Tot i això, hi ha una sobre-activitat al riu molt concreta, com per exemple, la circulació de bicicletes durant certs dies i hores.

En relació a l'esport i a la pràctica esportiva, el barri disposa d'un bon parc d'equipaments esportius públics i privats, alguns dels quals són de referència regional i alguns altres que estan infrautilitzats, i s'hi observa un elevat nombre de persones que practiquen

esport a nivell de ciutat. En aquest sentit, i tenint en compte els agents de R + D + I presents al barri, s'obre una nova oportunitat d'articular i consolidar un ecosistema al voltant dels esports i promoure Sabadell com a ciutat d'esports a nivell nacional i internacional, amb la seva activitat centralitzada al barri de Covadonga i entorns. La presència d'altres agents i equipaments vinculats a d'altres sectors relacionats amb l'esport com la salut (amb el Parc Taulí) o sectors més transversals com la tecnologia (Escola Enginyeria UAB) i el disseny (ESDi) permeten imaginar intercanvis de recursos i col·laboracions per consolidar el sector al barri. Algunes d'aquestes relacions ja es produeixen avui, com l'exemple de l'escola Samuntada, que manté una relació de col·laboració compartint els coneixements mèdics de l'Hospital amb els projectes dels infants gràcies al Projecte Magnet, o amb el Club Natació Sabadell fent l'extraescolar de natació a les seves instal·lacions.

Quant a la mobilitat, el gran protagonista és el vehicle privat. Cada dia circulen per la Gran Via 40.000 cotxes, i 5.600 ho fan pel carrer Covadonga que sovint s'utilitza com a alternativa a la Gran Via i també perquè moltes persones que van al centre de la ciutat utilitzen el barri com a aparcament gratuït. Això fa que hi hagi una contaminació acústica important, sobretot en aquests dos carrers paral·lels. També destaca la perillositat i els alts nivells d'accidents del carrer Covadonga, a causa de l'elevat volum de trànsit, així com el volum d'espai que es destina al vehicle privat,

Esquemes de diagnosi sobre els actius presents al barri.

Esquerra: Isabel Mota, Ferran Ponce i Aleix Sobrerroca, 2020 / Dreta: Fatumata Ba, Ferran Gonzalvo i Joana Plana, 2020.

sobretot en forma d'aparcament. Aquesta situació es veu agreujada per la manca de carrils bici o de vianants, pel fet que moltes voreres no són accessibles i perquè el transport públic en algunes zones del barri és gairebé inexistent. És especialment difícil l'accés en transport públic a la zona esportiva de Sant Oleguer, una de les que concentra un major nombre d'equipaments. Existeix doncs una percepció d'inseguretat que es dona principalment en els col·lectius més vulnerables (dones, infants, gent gran, persones amb diversitat funcional, etc.).

Respecte als problemes ambientals, el barri es caracteritza per una contaminació atmosfèrica i acústica important, causada principalment pel gran volum de trànsit dins el barri i per la Gran Via, i per usos conflictius presents dins el seu teixit; les dues foneries del barri i la crema de matolls dels horts del riu, contribueixen a la contaminació al barri, que es veu agreujada pel fenomen de la inversió tèrmica, que actua com a illa de calor. Això fa que el nivell d'emissions sigui elevat i que també es pateixin altres problemes derivats de la congestió. La manca d'arbrat i de zones verdes contribueix a aquest efecte. El model de gestió de residus és encara lineal, amb una alta generació de residus i poc reaprofitament a nivell local i de ciutat. El camí per poder arribar a un model d'economia circular de proximitat eficient encara és llarg. El mateix succeeix amb l'auto-producció i consum d'energia com la solar/fotovoltaica, que tot i que actualment existeixen incentius municipals per implementar-la, encara hi ha una manca generalitzada de la seva implementació. En resum, el barri es troba poc preparat ara per ara per afrontar els canvis imminents relacionats amb la transició energètica i el canvi climàtic, que seran alguns dels reptes principals urbans a nivell global.

ELS 4 GRANS REPTES

Aquest document es resumeix en els següents quatre reptes estratègics que a partir de la situació actual diagnosticada haurien de guiar el desenvolupament del barri amb l'horitzó fixat en l'any 2030.

REPTE 1

Districte d'innovació, coneixement i cultura

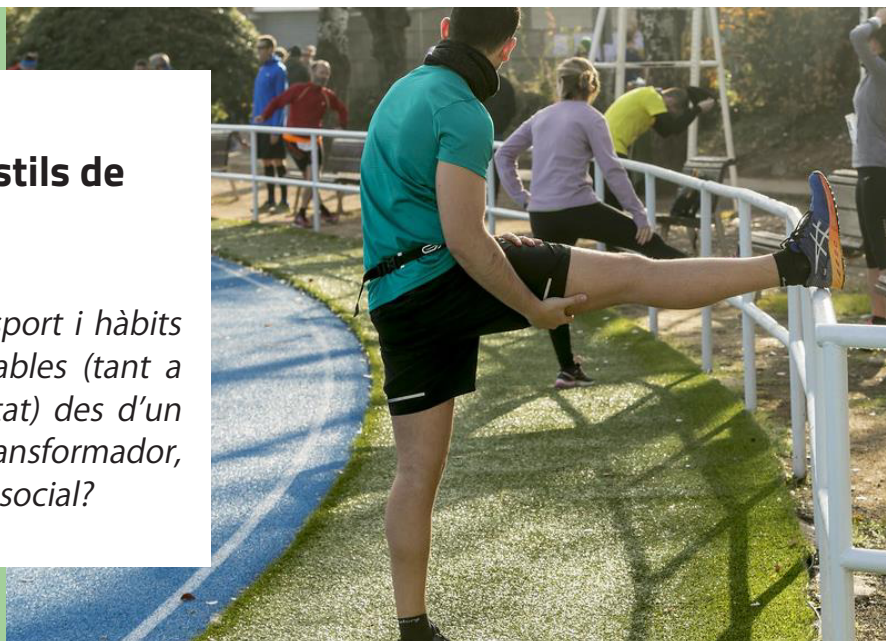
Quins són els passos necessaris per aconseguir transformar el barri de Covadonga en un ecosistema d'innovació que sigui vibrant, ric, resiliència i que promogui el coneixement i la cultura?

REPTE 2

Esport i promoció d'estils de vida saludable

Com podem promoure l'esport i hàbits i estils de vida més saludables (tant a nivell d'usuari com de ciutat) des d'un disseny urbà innovador i transformador, i des de la innovació digital social?

REPTE 3

Transició ecològica i energètica

Com podem abordar els reptes ambientals, socials i econòmics que planteja la situació d'emergència climàtica, mitjançant solucions innovadores que apostin per la transformació del metabolisme de les ciutats i del territori?

REPTE 4

Equitat social i justícia espacial

De quina manera podem aconseguir que el barri de Covadonga sigui un espai obert, integrador i inclusiu a la ciutat i a la resta dels barris colindants, on la participació i col·laboració ciutadanes siguin processos clau per al disseny urbà i la innovació digital social?

Tot el material produït durant els tallers participatius i relacionat amb la definició dels quatre reptes estratègics i els seus respectius sub-reptes es poden trobar al repositori digital del procés a la plataforma UNICORN

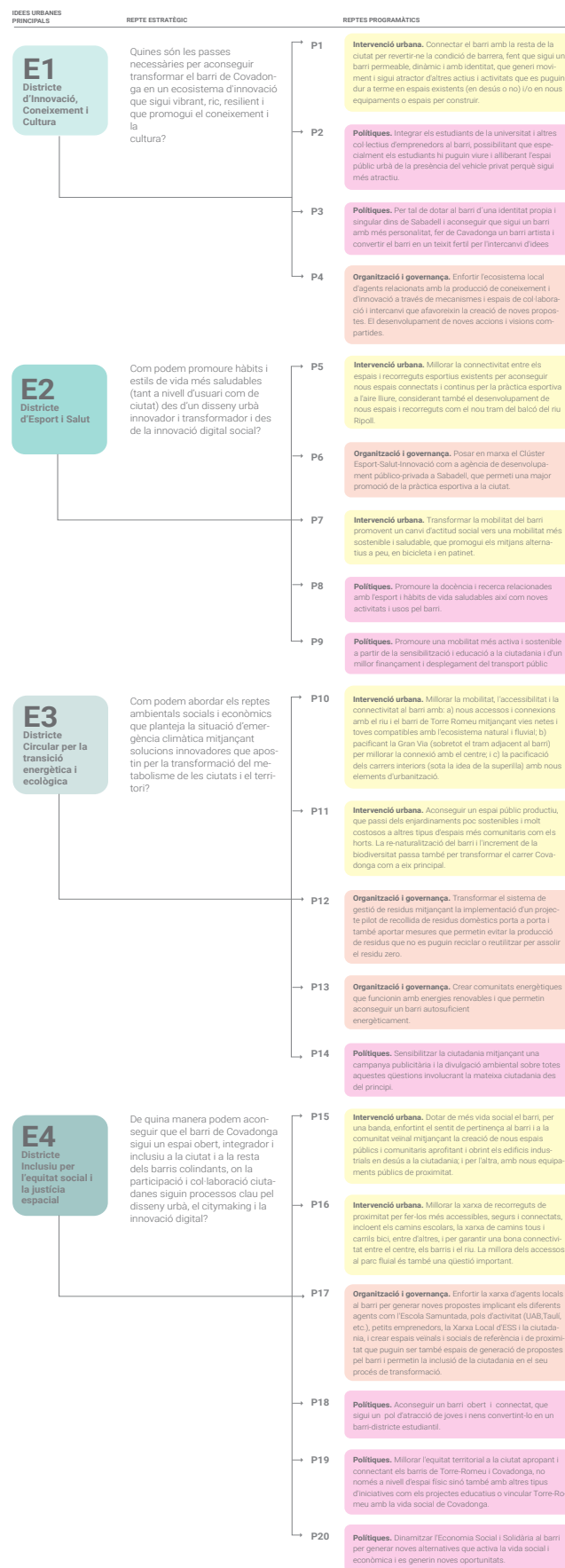
ELS 4 GRANS REPTES I LA SEVA EVOLUCIÓ

Els reptes socials són reptes que freqüentment es caracteritzen per una alta complexitat a l'hora d'abordar-los. Aquesta complexitat es pot apreciar en el quadre que es titula:

RESUM DEL TREBALL COL-LABORATIU AMB EL GRUP D'INTERÈS LOCAL I DELS TREBALLS ACADÈMICS SOBRE ELS REPTES URBANS, SOCIALS I AMBIENTALS I ELS PROJECTES DERIVATS EN EL MARC DEL PROJECTE COVADONGA URBAN LAB DE SABADELL

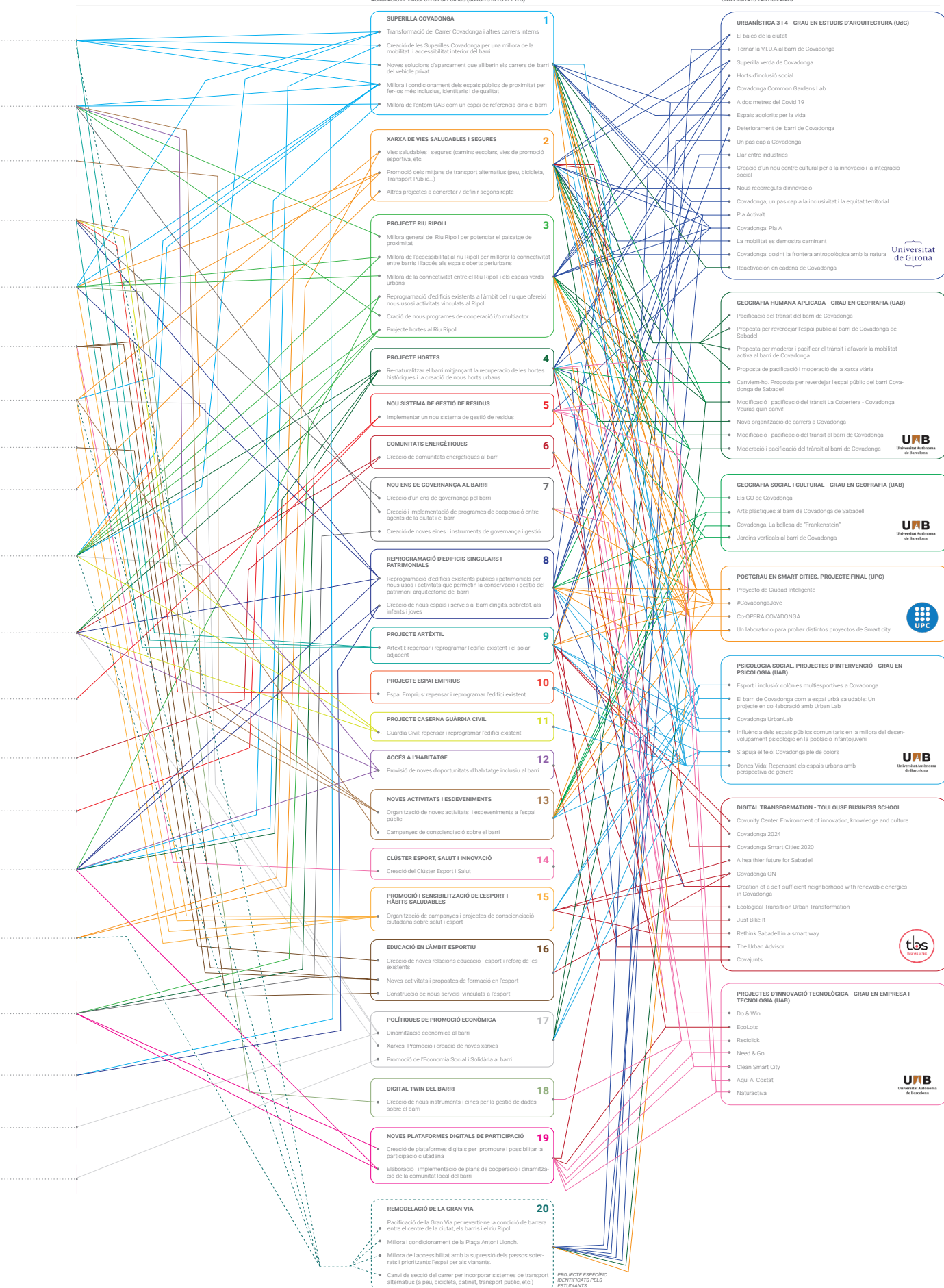
on es visualitza l'evolució de procés de Definició dels 4 reptes estratègics en els seus respectius sub-reptes programàtics i reptes a nivell de projectes executius. En aquesta última escala intervenen les propostes dels estudiants que amb unes 60 propostes, individuals i grupals, han proposat diverses solucions als reptes identificats.

En un altre nivell el diagrama mostra la capacitat col·lectiva de treballar col·laborativament i d'una manera creativa per produir solucions als reptes compartits del seu barri i ciutat.

AGRUPACIÓ DE PROJECTES ESPECÍFICS (SORGITS DELS REPTES)

PROPOSTES I PROJECTES DESENVOLUPATS PELS ESTUDIANTS DE LES UNIVERSITATS PARTICIPANTS

SUPERILLA COVADONGA 1
 Transformació del Carrer Covadonga i altres carrers interns
 Creació de les Superilles Covadonga per una millora de la mobilitat i accessibilitat interior del barri
 Noves solucions d'aparcament que alliberen els carrers del barri del vehicle privat
 Millora i condicionament dels espais públics de proximitat per fer-los més inclusius, identitàris i de qualitat
 Millora de ferent UAB com un espai de referència dins el barri

XARXA DE VIES SALUDABLES I SEGURES 2
 Vies saludables i segures (camins escolars, vies de promoció esportiva, etc.)
 Promoció dels mitjans de transport alternatius (peu, bicicleta, Transport Públic...)
 Altres projectes a concretar / definir segons reptes

PROJECTE RIU RIPOLL 3
 Millora general del Riu Ripoll per potenciar el paisatge de proximitat
 Millora de l'accessibilitat al riu Ripoll per millorar la connectivitat entre barris i l'accés als espais oberts periurbans
 Millora de la connectivitat entre el Riu Ripoll i els espais verds urbans
 Reprogramació d'edificis existents a l'àmbit del riu que ofereixi nous usos activitats vinculats al Ripoll
 Creació de nous programes de cooperació i/o multactor
 Projecte hortes al Riu Ripoll

PROJECTE HORTES 4
 Re-naturalitzar el barri mitjançant la recuperació de les hortes històriques i la creació de nous horts urbans

NOU SISTEMA DE GESTIÓ DE RESIDUS 5
 Implementar un nou sistema de gestió de residus

COMUNITATS ENERGÈTIQUES 6
 Creació de comunitats energètiques al barri

NOU ENS DE GOVERNANÇA AL BARRI 7
 Creació d'un ens de governança pel barri
 Creació i implementació de programes de cooperació entre agents de la ciutat i el barri
 Creació de noves eines i instruments de governança i gestió

REPROGRAMACIÓ D'EDIFICIS SINGULARS I PATRIMONIALS 8
 Reprogramació d'edificis existents públics i patrimonials per nous usos i activitats que permetin la conservació i gestió del patrimoni arquitectònic del barri
 Creació de nous espais i serveis al barri dirigits, sobretot, als infants i joves

PROJECTE ARTÈXTIL 9
 Artèxtil: repensar i reprogramar l'edifici existent i el solar adjacent

PROJECTE ESPAI EMPRIUS 10
 Espai Emprius: repensar i reprogramar l'edifici existent

PROJECTE CASERNA GUÀRDIA CIVIL 11
 Caserna Guàrdia Civil: repensar i reprogramar l'edifici existent

ACCÉS A L'HABITATGE 12
 Provisió de noves oportunitats d'habitatge inclusiu al barri

NOVES ACTIVITATS I ESEDEVENIMENTS 13
 Organització de noves activitats i esdeveniments a l'espai públic
 Campanyes de conscienciació sobre el barri

CLÛSTER ESPORT, SALUT I INNOVACIÓ 14
 Creació del ClÛster Esport i Salut

PROMOCIÓ I SENSIBILITZACIÓ DE L'ESPORT I HÀBITTS SALUDABLES 15
 Organització de campanyes i projectes de conscienciació ciutadana sobre salut i esport

EDUCACIÓ EN L'ÀMBIT ESPORTIU 16
 Creació de noves relacions educació - esport i reforç de les existents
 Noves activitats i propostes de formació en l'esport
 Construcció de nous serveis vinculats a l'esport

POLÍTiques DE PROMOCIÓ ECONÒMICA 17
 Dinamització econòmica al barri
 Xarxes: Promoció i creació de noves xarxes
 Promoció de l'Economia Social i Solidària al barri

DIGITAL TWIN DEL BARRI 18
 Creació de nous instruments i eines per la gestió de dades sobre el barri

NOVES PLATAFORMES DIGITALS DE PARTICIPACIÓ 19
 Creació de plataformes digitals per promoure i possibilitar la participació ciutadana
 Elaboració i implementació de plans de cooperació i dinamització de la comunitat local del barri

REMODELACIÓ DE LA GRAN VIA 20
 Pacificació de la Gran Via per revertir-ne la condició de barrera entre el centre de la ciutat, els barris i el riu Ripoll.
 Millora i condicionament de la Plaça Antoni Llonch.
 Millora de l'accessibilitat amb la supressió dels passos soterrats i prioritzants l'espai per als vianants.
 Canvi de secció del carrer per incorporar sistemes de transport alternatius (a peu, bicicleta, patinet, transport públic, etc.)

URBANÍSTICA 3 I 4 - GRAU EN ESTUDIS D'ARQUITECTURA (UAG)
 El balcó de la ciutat
 Tornar la V.I.D.A al barri de Covadonga
 Superilla verda de Covadonga
 Horts d'inclusió social
 Covadonga Common Gardens Lab
 A dos metres del Covid 19
 Espais acolorits per la vida
 Deteriorament del barri de Covadonga
 Un pas cap a Covadonga
 Llar entre indústries
 Creació d'un nou centre cultural per a la innovació i la integració social
 Nous recorreguts d'innovació
 Covadonga, un pas cap a la inclusivitat i la equitat territorial
 Pla Activa1
 Covadonga: Pla A
 La mobilitat es demostra caminant
 Covadonga: cosint la frontera antropològica amb la natura
 Reactivació en cadena de Covadonga

GEOGRAFIA HUMANA APLICADA - GRAU EN GEOGRAFIA (UAB)
 Pacificació del trànsit del barri de Covadonga
 Proposta per reverdejar l'espai públic al barri de Covadonga de Sabadell
 Proposta per moderar i pacificar el trànsit i afavorir la mobilitat activa al barri de Covadonga
 Proposta de pacificació i moderació de la xarxa viària
 Canviem-ho: Proposta per reverdejar l'espai públic del barri Covadonga de Sabadell
 Modificació i pacificació del trànsit La Cobrera - Covadonga. Veuràs quin canvi!
 Nova organització de carrers a Covadonga
 Modificació i pacificació del trànsit al barri de Covadonga
 Moderació i pacificació del trànsit al barri de Covadonga

GEOGRAFIA SOCIAL I CULTURAL - GRAU EN GEOGRAFIA (UAB)
 Els GD de Covadonga
 Arts plàstiques al barri de Covadonga de Sabadell
 Covadonga: La bellesa de "Frankenstein"
 Jardins verticals al barri de Covadonga

POSTGRAU EN SMART CITIES. PROJECTE FINAL (UPC)
 Projecte de Ciudad Inteligente
 #Covadonga.love
 Co-OPERA COVADONGA
 Un laboratori para probar distintos proyectos de Smart city

PSICOLOGIA SOCIAL. PROJECTES D'INTERVENCIÓ - GRAU EN PSICOLOGIA (UAB)
 Esport i inclusió: colònies multisportives a Covadonga
 El barri de Covadonga com a espai urbà saludable: Un projecte en col·laboració amb Urban Lab
 Covadonga Urbanlab
 Influència dels espais públics comunitaris en la millora del desenvolupament psicològic en la població infantjuvenil
 S'apuja el teló: Covadonga ple de colors
 Dones Vida: Repensant els espais urbans amb perspectiva de gènere

DIGITAL TRANSFORMATION - TOULOUSE BUSINESS SCHOOL
 Covunity Center: Environment of innovation, knowledge and culture
 Covadonga 2024
 Covadonga Smart Cities 2020
 A healthier future for Sabadell
 Covadonga ON
 Creation of a self-sufficient neighborhood with renewable energies in Covadonga
 Ecological Transition Urban Transformation
 Just Bike It
 Rethink Sabadell in a smart way
 The Urban Advisor
 Covajunts

PROJECTES D'INNOVACIÓ TECNOLÒGICA - GRAU EN EMPRESA I TECNOLÒGICA (UAB)
 Do & Win
 EcoLots
 Reciclick
 Need & Go
 Clean Smart City
 Aquí Al Costat
 Naturactiva

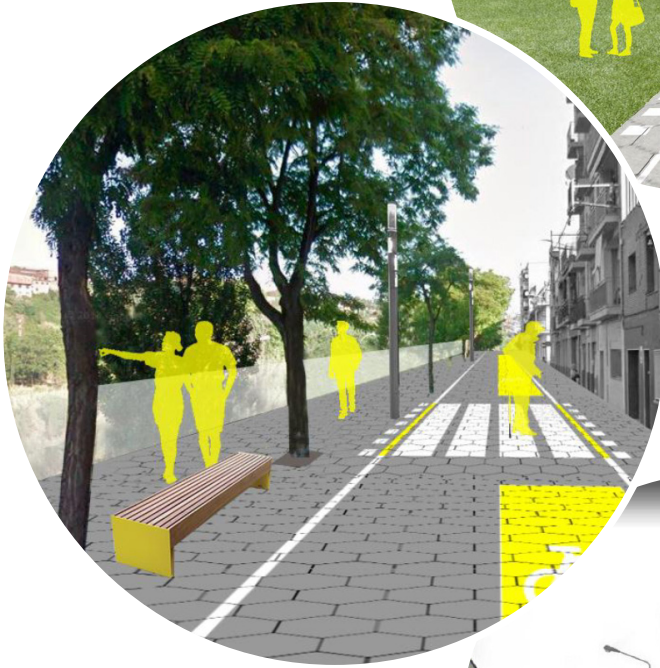
VISIÓ 2030: UNA AGENDA COMPARTIDA

QUINA CIUTAT VOLEM EL 2030?

Un element clau de tot el procés ha estat la formulació d'una visió de futur per al barri, co-creada i consensuada entre tots els agents. La definició de la visió de futur, com un escenari desitjat, és un pas necessari tant per definir uns objectius transformadors com per poder identificar quins reptes seran presents i s'hauran de resoldre. Per alinear-la amb la majoria de les agendes urbanes que han sorgit en els últims anys a nivell internacional, europeu i nacional, s'ha triat l'horitzó del 2030 com a any per aconseguir els objectius o transformacions definides.

Aquest apartat s'ha de pensar primer com una síntesi final de tot el procés, que recull la diagnosi actual, la visió de futur i els reptes detectats i, segon, com una agenda compartida co-creada entre els agents locals i els alumnes universitaris, que defineix una sèrie d'accions i projectes per aconseguir els objectius i la transformació desitjada per a l'any 2030. Un document per a ús local que no només incorpora la visió i creativitat dels agents locals, sinó també dels alumnes nacionals i internacionals que hi han participat. Un document de valor afegit que pot ajudar a guiar i impulsar el canvi necessari dels propers anys.

Les 16 accions recollides dins el document, repartides en 5 categories, s'hauran de desenvolupar com a projectes específics amb processos propis. Per l'impuls d'algunes d'aquestes iniciatives ja hem iniciat el treball amb el grup d'interès local i esperem poder iniciar la resta properament. D'aquesta manera, a poc a poc, començar a generar un canvi i una transformació positiva al barri i al seu teixit social, i a tota la ciutat de Sabadell en el seu conjunt.

Font: Mónica Chiwo, Mariana Jiménez, Francisco José Rossetto, 2020.

LES ACCIONS

Per assolir els objectius marcats i donar resposta als reptes plantejats, es proposen les següents accions que, a continuació, es descriuen en major detall:

Habitatge i model urbà - Superilla Covadonga **15**

1. Xarxa de vies saludables i segures
2. Carrer Covadonga
3. Gran Via
4. Accés a l'habitatge
5. Espai públic

Ecologia i transició energètica **20**

6. Comunitats energètiques
7. Nou sistema local de gestió de residus
8. Projecte Riu Ripoll
9. Projecte hortes

Patrimoni i equipaments socials i culturals **24**

10. Projecte Artèxtil
11. Projecte Espai Emprius

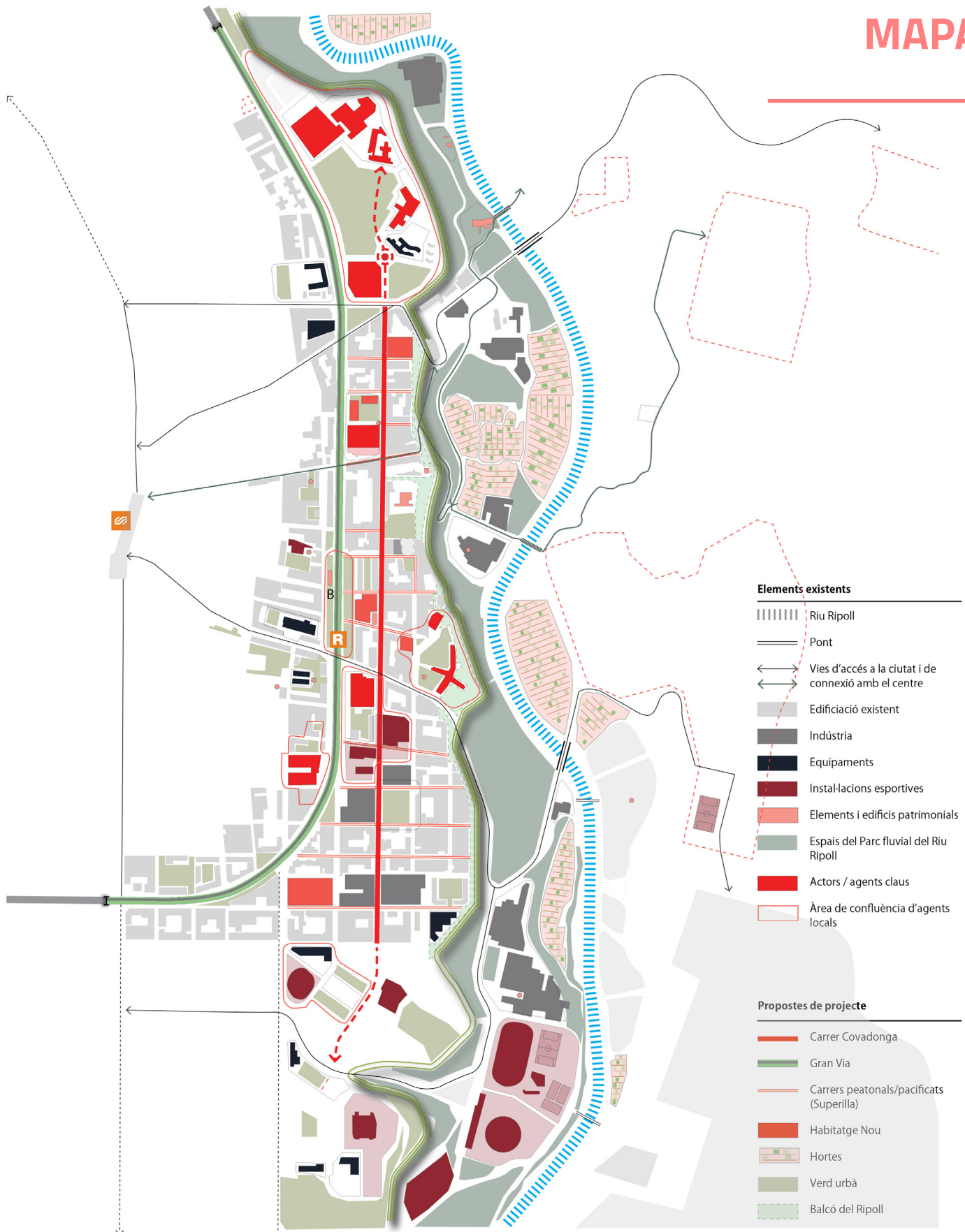
Economia de la innovació social i solidària de proximitat **28**

12. Noves activitats i esdeveniments
13. Polítiques de promoció econòmica
14. Clúster Esport, Salut i Innovació

Co-Governança i participació **32**

15. Nou ens de governança
16. Nous instruments i plataformes de participació

MAPA

Durant el procés de definició dels reptes, el Grup d'Interès Local va destacar sobre mapa algunes qüestions principals que aquí es recullen, tant sobre actius presents a l'àmbit i espais d'oportunitat com necessitats i mancances a resoldre amb les propostes. Aquest mapa recull aquestes qüestions i les posa en relació, a nivell espacial, amb les propostes sorgides, conformant així un nou imaginari urbà pel barri.

HABITATGE I MODEL URBÀ - SUPERILLA COVADONGA

El barri de Covadonga i el seu entorn s'han caracteritzat tradicionalment per un caràcter industrial, i pel caràcter subsidiari de l'habitatge respecte a aquests elements productius. Un barri que s'ha estructurat com un territori marginal i allargassat entre la via del tren, l'actual Gran Via i el marge del Ripoll. Unes característiques imprescindibles pel seu impuls econòmic durant l'arrencada industrial perquè era una zona cèntrica i gaudia de proximitat a la xarxa de transport, però que amb el temps han conduït el barri a una condició d'aïllament, a una desconexió amb el cor històric de la ciutat i a una sensació de degradació urbana.

Indiscutiblement la transformació de Covadonga està condicionada per l'execució de projectes més grans com la transformació de la Gran Via (mitjançant el soterrament o d'altres opcions com el canvi de secció i pacificació), però alhora demana un procés de reestructuració i renovació interna que generi un nou model de barri. Experiències recents i properes com la Superilla a Barcelona (i en d'altres ciutats) donen indicacions de com podem reestructurar el futur barri de Covadonga. Les reflexions sobre el futur reiteraven la necessitat de buscar la integració amb la resta de la ciutat mantenint una visió global però, alhora, baixant la mirada a nivell de barri i a les micro-situacions que generen els conflictes quotidians. La transformació de Covadonga ha de ser capaç d'articular i iniciar un procés de canvi més ampli. Ha de garantir que sigui un barri integrat a la ciutat, d'accessibilitat fàcil des de tot Sabadell i des de ciutats properes. Especialment cal garantir un accés fàcil i atractiu en transport públic a les infraestructures i serveis presents a l'àrea. Cal que Covadonga esdevingui la porta de Sabadell al riu Ripoll i es converteixi en l'articulació que connecta Torre-Romeu (riu) amb Covadonga (Gran Via) i el centre (Sabadell).

Covadonga hauria de ser un barri equitatiu, just i inclusiu, on l'accés a l'habitatge sigui una realitat mitjançant la reserva de sòl per a la construcció d'habitatge social i la possibilitat d'alternatives de gestió. Convertir-se en un espai urbà de qualitat i segur, amb espais d'estada de qualitat, amb vies pacificades, que afavoreixin la seguretat i on els camins escolars siguin una realitat. El barri de Covadonga hauria de facilitar la millora de la qualitat de vida de les persones mitjançant el canvi a uns hàbits més saludables i la promoció d'una població activa en un espai urbà saludable, verd, amigable, segur i connectat. Un barri amb identitat pròpia on es preservin el teixit urbà tradicional i els elements patrimonials que el caracteritzen.

1.

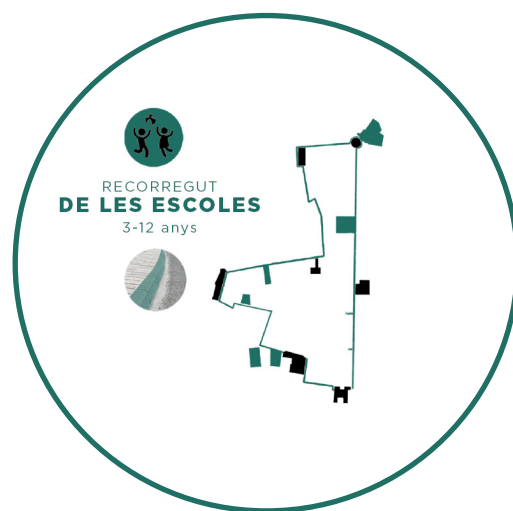
XARXA DE VIES SALUDABLES I SEGURES

FEM BARRI CAMINANT!

Definir i validar un estàndard de disseny de camí segur i inclusiu que es pugui implementar al barri i, posteriorment, a la resta de la ciutat. Considerar diferents tipologies com: a) camins escolars per als nens sense cotxes, b) vies saludables / vies de promoció esportiva c) carrils per a bicicletes i patinets d) nous espais públics al carrer.

Dissenyar una xarxa que connecti els punts més emblemàtics del barri amb la resta de la ciutat i amb el territori. Alhora minimitzar la presència del cotxe (deixar de ser l'aparcament del centre de la ciutat i reduir el tràfic de pas) i retornar l'espai a la ciutadania per generar activitat social.

Aquestes accions haurien d'anar acompanyades d'una campanya de promoció d'una mobilitat més activa i sostenible a partir de la sensibilització i educació de la ciutadania i d'un desplegament del transport públic (bicicleta col·lectiva amb els animadors de l'escola, llançadora per a l'escola, etc.) i d'un projecte de millora del transport públic i de la xarxa de mobilitat quotidiana (millor finançament, promoció dels mitjans de transport públic i alternatius, incentius per a l'usuari, etc.)

Font: Agnès Barceló Company, Maria Font Bennàssar, Gülsah Akgün 2020.

2.

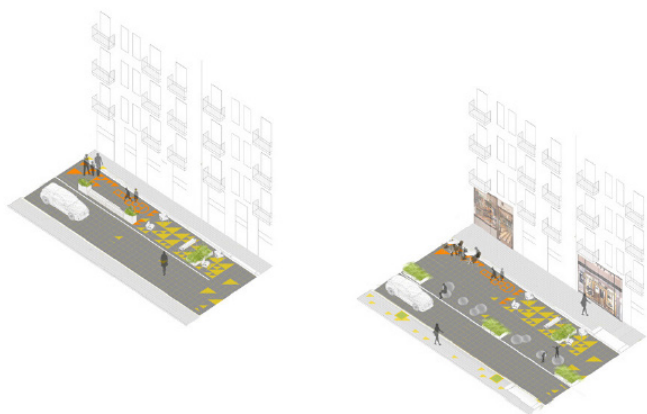
EL CARRER COVADONGA

UN CARRER MAJOR PEL BARRI!

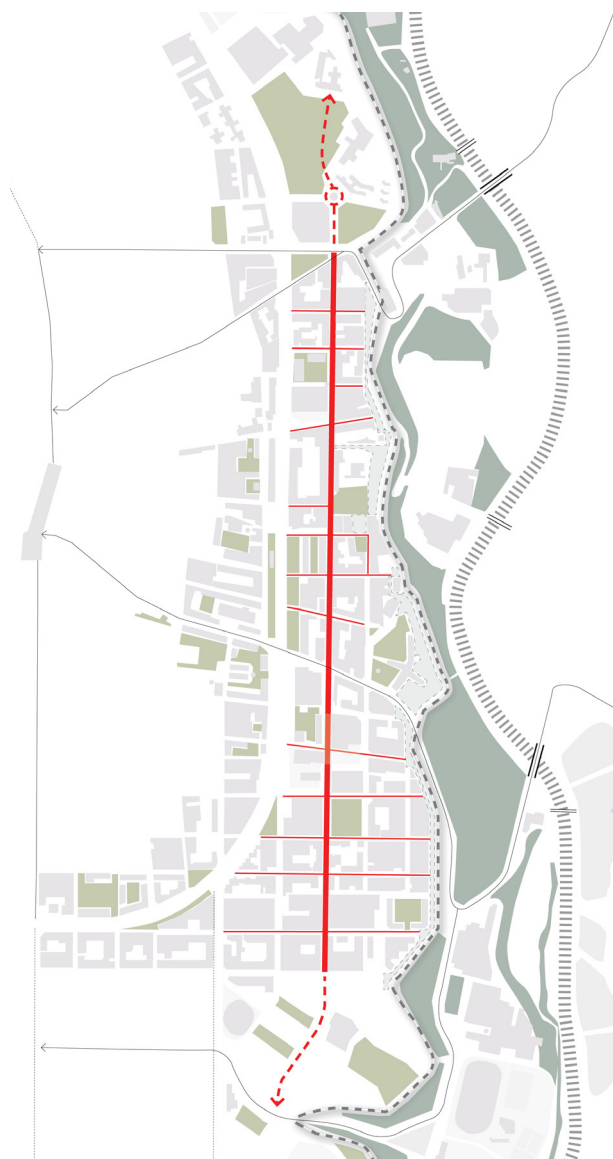
Aquest carrer, al ser el més llarg del municipi i recórrer el barri de cap a cap, té la potencialitat d'esdevenir un autèntic eix cívic vertebrador de Covadonga i convertir-se en el carrer major del barri, generant identitat i activitat i permetent estructurar la futura transformació.

Per potenciar aquest eix urbà és necessari:
a) consolidar i connectar els espais existents i emergents que formen part de la memòria física i social d'aquest carrer (Parc Taulí, Artèxtil i altres naus industrials, Fira, entorn UAB,

Plaça Sant Salvador i Plaça Laietana, entre d'altres) b) pacificar i minimitzar la presència del cotxe retornant l'espai a l'ús veïnal i social, iii) ampliar la mirada sobre el patrimoni edificat, com l'arquitectura local residencial (casa anglesa).

Font: Nil Brussosa Arnau, Aina Caballero Gayolà, Gabriela Ivanova, 2020.

3.

LA GRAN VIA

RE-TEIXIR LA CIUTAT!

La Gran Via és l'eix urbà principal de Sabadell i alhora una mena d'autovia i barrera urbana que ha produït una gran fragmentació al teixit urbà i una tasca pendent per a tota la ciutat, gairebé des de la seva inauguració el 1976. Per això cal pensar qualsevol intervenció en clau d'una visió estratègica amb una perspectiva doble; local i global, i lligar-la i relacionar-la amb un procés de reestructuració urbana global de la ciutat de Sabadell que permeti reconnectar barris, integrar infraestructures i, per últim, reactivar i rehabilitar l'espai urbà afectat per la situació anterior adversa. Per

aconseguir això, la intervenció hauria d'anar més enllà de la intervenció física i anar lligada a un canvi de mentalitat, en com moure's per la ciutat, visionant nous models per a la mobilitat futura, centrats en l'usuari i respectuosos amb el medi ambient. Per abordar l'envergadura d'un projecte tan ambiciós, és necessari iniciar un procés participatiu ampli i inclusiu que realitzés el co-disseny de la futura Gran Via. Perquè cal crear una visió que vagi més enllà de la dignificació de l'eix cap a la integració (estructural, funcional i paisatgística) real dins del teixit urbà.

4.

ACCÉS A L'HABITATGE

REHABITAR EL BARRI!

El desplegament de programes i d'intervencions hauria d'anar acompanyat d'una política pública d'habitatge, de solucions que responguin la problemàtica i tendència actuals i de noves maneres de viure/habitar la ciutat. Es presenta llavors una oportunitat per fer de l'habitatge un element accessible, inclusiu i sostenible a la ciutat, i que proporcioni noves oportunitats d'habitatge al barri: a) Fer una

residència d'estudiants al barri, b) Habitatge social / protegit de nova construcció i amb barreja social, (residència per avis i joves) c) Rehabilitació i millora de l'habitatge existent d) Habitatge privat amb criteris socials per atreure inversions i dinamitzar el procés.

5.

ESPAIS PÚBLICS

RECUPEREM ESPAIS PER TOTHOM!

Millora i condicionament dels espais públics existents de proximitat per fer-los més inclusius, segurs, identitaris i de qualitat. Millora d'espais de referència dins el barri, com l'entorn UAB, entorn Artèxtil, Pl. Laietana i Pl. Sant Salvador. Per poder augmentar la superfície de l'espai públic, és necessari recuperar l'espai dels carrers interns del barri, ara ocupats pel vehicle privat, pacificar-los al màxim possible i tornar l'espai recuperat a un ús i activitat social i comunitària. Això permetrà que el barri de Covadonga recuperi identitat mitjançant la presència de l'art al carrer, i la promoció del coneixement i la cultura.

Font: Fatumata Ba, Ferran Gonzalvo, Joana Plana, 2020.

ECOLOGIA I TRANSICIÓ ENERGÈTICA

Els criteris actuals a l'entorn de la sostenibilitat urbana han de tenir en compte tant el canvi climàtic i els seus possibles efectes, com la transició energètica post-petroli que s'està produint, i aprofundir en l'impacte i l'abast que han de tenir les actuacions corresponents. L'objectiu és minimitzar l'impacte ambiental mentre es garanteix la mateixa qualitat de serveis i qualitat de vida als ciutadans.

A nivell metabòlic, ha de ser un barri autosuficient energèticament, un barri circular en quant a generació i consum de recursos, fent possible el tancament de cicles de la matèria orgànica i inorgànica, i que funcioni en base al residu zero. Alhora, aprofitant la tipologia i disponibilitat dels edificis existents i la seva posició estratègica a nivell de ciutat, podria servir com un centre de distribució de mercaderies de logística de km0.

Un altre element important és la relació simbiòtica amb el riu Ripoll, on Covadonga pot convertir-se en un espai d'intercanvi, un barri porta d'entrada al Ripoll, de manera que el verd penetri a l'àrea urbana mitjançant horts urbans (l'hort entra al barri). És important dotar de nous usos al riu Ripoll, de manera que ciutat i riu es connectin i complementin mitjançant la millora de l'accessibilitat i la creació del balcó del riu Ripoll.

Per últim, que Covadonga sigui un barri-districte d'innovació verda, aprofitant la presència d'actors d'R + D + I, on es poden identificar i treballar col·laborativament reptes reals; on produir coneixement i noves solucions; i on es testegin i s'implantin noves mesures per la sostenibilitat (un test-bed urbà).

6.

COMUNITATS ENERGÈTIQUES

*DONEM VALOR SOCIAL
A L'ENERGIA!*

Repensar el model actual de producció i consum d'energia a nivell de barri i ciutat, considerant nous models emergents, com les comunitats energètiques que poden donar un valor social afegit. Realitzar un estudi global sobre la capacitat de producció solar fotovoltaica al barri i avaluar els possibles espais d'implantació en edificis, especialment en instal·lacions grans (Artèxtil, Espai Emprius,

UAB, Fira, Suñer i Magrinyà, UAB etc). Impulsar i testejar un pilot ràpid i, posteriorment, crear incentius a la creació de noves comunitats energètiques a tot el barri. Implantar beneficis fiscals dins de les ordenances o altres per a la implementació de sistemes d'energies renovables alternatives, ampliant el ventall d'opcions per a les comunitats.

7.

NOU SISTEMA DE GESTIÓ DE RESIDUS

DEL RESIDU AL RECURS!

Ajudar a impulsar el canvi de paradigma en la gestió dels recursos materials que revaloritza els residus com a recursos, i el seu corresponent impacte local i global. Co-dissenyar, implementar i testejar un model d'economia circular local que incorpori un nou sistema de recollida selectiva porta a porta i aprofiti la innovació i les tecnologies digitals per superar barreres tradicionals, i alhora generi ocupació

i activitat econòmica. Aprofitar per co-crear una campanya d'activació i conscienciació ciutadana ambiental, incorporant elements de gamificació amb incentius i recompenses per a l'usuari actiu.

8.

PROJECTE RIU RIPOLL EL COR SALUDABLE DE LA CIUTAT!

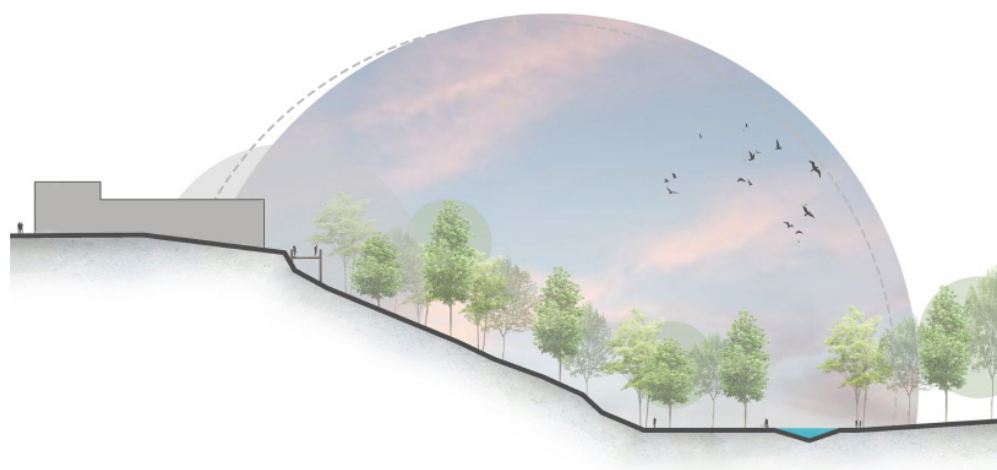
Impulsar una millora general de l'ecosistema fluvial del Riu Ripoll per potenciar el paisatge de proximitat, mitjançant la recuperació dels talussos del riu i el seu curs (fluvial), amb l'objectiu d'assolir una millora en la biodiversitat i en la resiliència del paisatge fluvial.

Establir una millora de l'accessibilitat al riu Ripoll per incrementar la connectivitat entre la ciutat i l'accés als espais oberts urbans i periurbans. Recuperar els camins existents de baixada al riu, i crear nous baixadors al riu Ripoll, i un ascensor per a vianants i bicis de la Pl. Sant Salvador fins al riu. Noves zones verdes i places connectades a la xarxa d'espais oberts urbans i territorials, i a recorreguts paisatgístics existents (exemple del balcó del riu Ripoll).

Reprogramar edificis existents a l'àmbit del riu que ofereixin nous usos i activitats vinculades al Ripoll. Per exemple, transformar el Molí d'En Torroella (o altres espais singulars dins el riu o del barri) en una Agrobotiga i Centre d'Interpretació de l'Espai Fluvial del Riu Ripoll (sensibilització + formació + dinamització + investigació).

Es presentaran oportunitats per a la creació de nous programes de cooperació multi-agents/Quàdruple Hèlix, a partir de la recerca que vinculin els agents universitaris amb els agents socials i econòmics de la ciutat. En aquest context s'obren noves oportunitats per fomentar projectes i metodologies de ciència ciutadana i ciència oberta.

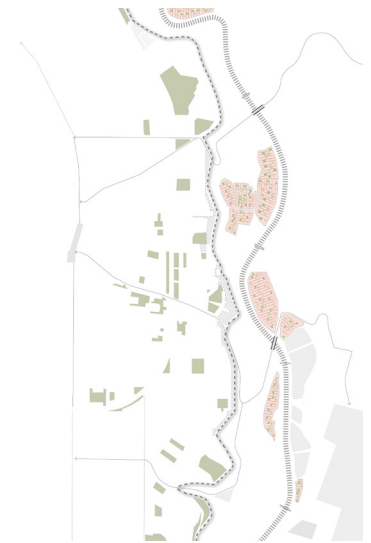
Font: Ferran Ponce, Isabel Mota, Aleix Sobrerroca, 2020.

Escala 1:1.000

9

PROJECTE HORTES

PRODUIR PER REDUIR!

Re-naturalitzar el barri mitjançant la recuperació de les hortes històriques i la creació de nous horts urbans ampliant els terrenys per hortes, i introduint nous elements com compostadors, sensòrica (IoT). Més important, repensar el projecte dels horts com un projecte social i inclusiu, amb la creació d'horts populars pels veïns, per escoles, per fer compost de les restes vegetals de les famílies, etc.

Pensar en la possibilitat d'introduir l'agricultura urbana dins del teixit del barri. En espais oberts disponibles (transformar l'espai municipal del carrer Metge Mir, l'aparcament Torre de l'Aigua i la plaça Laietana en horts) o amb la recuperació d'espais industrials per a horta urbana o mercats d'aliments.

Font: Joel Banús, Alberto López, Oriol Tarrés, 2020.

PATRIMONI I EQUIPAMENTS SOCIALS I CULTURALS

Font: Fatiha Hassouni, Max Segovia, Oriol Ramon, 2020.

Covadonga és un barri amb una herència industrial-tèxtil marcada pels seus edificis i la seva memòria col·lectiva. Encara que el primer ha anat en declivi, la segona ha quedat viva en el caràcter associatiu del teixit social que, alhora, no ha deixat de protestar contra la manca cronificada d'equipaments i l'abandó del patrimoni edificat del barri, el qual inclou tant exemples d'arquitectura industrial com residencial (cases baixes segle XIX), i que fixa una bona part de la identitat del barri i caracteritza el seu paisatge urbà. Alhora, els equipaments socials i culturals són elements claus per dotar de vida i de contingut els barris i per a l'articulació de les xarxes territorials del territori. Ambdós s'han d'integrar correctament en el procés global de transformació de barri per evitar-ne la banalització i pèrdua de sentiment de lloc.

És imprescindible que el barri sigui capaç d'aprofitar les infraestructures i les edificacions de valor i pugui localitzar activitats i elements d'atracció que, al mateix temps, generin sensació de centralitat i de proximitat. Definir un programa de nous usos pels edificis públics i patrimonials que promogui la reutilització del patrimoni amb la reprogramació d'edificis singulars i patrimonials en desús i/o infrautilitzats. Pensar en la creació d'espais de gestió compartida entre la ciutadania, l'administració, la universitat i les empreses, amb la introducció de noves activitats que cobreixin les necessitats del barri i que es complementin per altres de noves i innovadores (creació d'espais de cures per a infants -esplais, ludoteques, o altres-, espais culturals, incubació d'iniciatives socials, espais col·laboratius, comunitats energètiques, etc). La protecció dels elements patrimonials, físics i intangibles és fonamental però també ho és l'establiment de mecanismes que facilitin la seva integració amb valor afegit, la posada en marxa i, en definitiva, l'activació del seu rol urbà. En aquest sentit, s'han identificat dues propostes inicials que es poden i s'han de mobilitzar ràpidament per produir aquest efecte.

10.

PROJECTE ARTÈXTIL

UN NOU SÍMBOL PEL BARRI!

Repensar i reprogramar l'edifici existent i el seu entorn per convertir-lo de nou en un punt de referència per al barri i la ciutat. Imaginar un nou espai d'innovació, dinàmic i obert, amb l'ampliació de la universitat amb nova activitat a l'edifici (activitats docents, recerca i transferència en infermeria, fisioteràpia i esports), un viver d'emprenedors obert a

la ciutadania (un CAP pel barri, un espai de cura per als nens). Un iniciativa d'una visió tan ambiciosa hauria d'anar acompanyada d'un procés participatiu i de co-creació que permeti crear un nou Artèxtil que respongui a les necessitats i a les inquietuds de la ciutadania i de la societat.

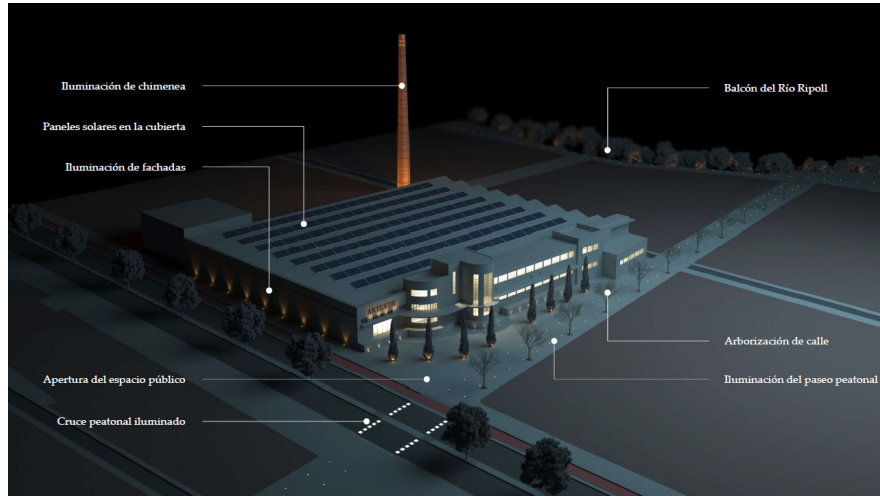
11.

PROJECTE ESPAI EMPRIUS

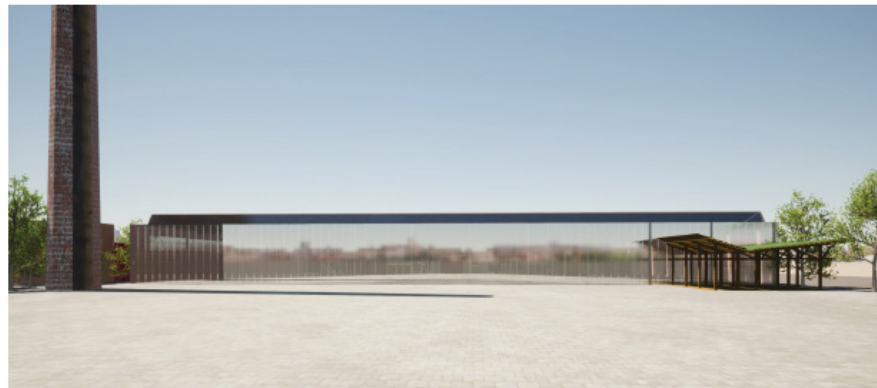
UN NOU POL DE CULTURA I EMPRENEDORIA SOCIAL AL BARRI!

Una acció complementària i ràpida d'implementar, mentre s'espera la transformació de l'Artèxtil, és la posada en marxa d'un nou Pol de Cultura i d'Emprenedoria Social a l'entorn del Campus de la UAB i, en concret, a les naus de l'Espai Emprius i dels Castellers. Impulsar la creació d'un nou espai híbrid entre ciutadania

i universitat amb la participació del Teler Cooperatiu / Som Energia / Castellers Sabadell / AAW Covadonga / UAB i amb la possibilitat d'incorporar l'Oficina Jove de l'Ajuntament i la Promoció Econòmica de Sabadell.

Font: Fatiha Hassouni, Max Segovia, Oriol Ramon, 2020.

Font: Fatumata Ba, Ferran Gonzalvo
Joana Plana, 2020.

ECONOMIA DE LA INNOVACIÓ SOCIAL I SOLIDÀRIA DE PROXIMITAT

Covadonga i el seu entorn han experimentat al llarg del darrer segle grans transformacions, passant gradualment d'un teixit industrial productiu a un entorn centrat en els serveis i en el coneixement, en paral·lel al procés de desenvolupament urbanístic i creixement urbà de la ciutat de Sabadell. Actualment a la zona s'hi concentren una sèrie d'agents claus: universitats (UAB, ESDi), l'Hospital Parc Taulí, la Fira de Sabadell, la incubadora d'empreses de Promoció Econòmica, equipaments esportius importants (CNS), tots ells pròxims al centre de la ciutat i ben connectats per infraestructures de mobilitat.

Tenint en compte tots aquests factors, caldria apostar per convertir el barri de Covadonga en un districte referent en innovació i coneixement, en relació a diferents temàtiques com la salut, els esports o el disseny aplicat a la indústria, afavorint i promovent l'articulació de l'ecosistema local d'R+D+i. Cal que les intervencions urbanístiques facin que el barri de Covadonga i el seu entorn siguin un districte atractiu, amb infraestructures modernes, punteres i obertes a la comunitat local (retorn social) i que alhora siguin atractives per als usuaris externs. Un barri que estigui ben connectat amb transport i fluxos, i amb una infraestructura de mobilitat quotidiana (carrils bici i camins) adequada, amb espais públics de qualitat, amb art al carrer i amb una sèrie d'elements per crear un entorn atractiu i integrador, que sigui capaç d'atraure talent jove i generar activitat. Aquest procés d'estructuració entre els agents i el territori ha d'anar acompanyat d'una campanya de promoció i reactivació del barri a través de diverses polítiques, instruments i incentius econòmics. Mesures que han de donar valor i promocionar les iniciatives d'economia social i solidària de proximitat, que generin un sentiment de pertinença i augmentin la resiliència social del barri.

Covadonga és un dels espais de la ciutat que concentra i promou la innovació des dels seus orígens i es pot convertir en un espai de referència, des d'on Sabadell contribueixi als reptes globals que tenen les ciutats. Cal entendre la situació actual, el barri i els seus agents com un actiu de la ciutat que no només s'ha de conservar, sinó que també s'ha de potenciar i millorar. Covadonga esdevé l'entorn idoni per experimentar noves solucions urbanes, generant coneixement i activitat econòmica d'alt valor afegit i amb retorn social, millorant alhora la qualitat de vida del veïnat i de la ciutat de Sabadell en el seu conjunt.

12.

POLÍTIQUES DE PROMOCIÓ ECONÒMICA

DINAMITZEM EL BARRI!

Impulsar la reactivació socioeconòmica del barri amb l'elaboració i implementació de plans de cooperació i dinamització de la comunitat local amb línies concretes: dinamització del comerç local amb incentius fiscals per a negocis per instal·lar-se a Covadonga. Promoció de l'economia social i solidària, mesures per crear ocupació de qualitat i economia amb impacte social. Catalitzar la reactivació del teixit social amb la promoció

i creació de noves xarxes i la consolidació de les existents, amb l'objectiu d'augmentar la resiliència social de barri. Creació de plataformes d'economia local, moneda digital local, intercanvi i "trueques", un banc de recursos (del temps, de materials, etc).

13.

NOVES ACTIVITATS I ESDEVENIMENTS

REACTIVEM COVADONGA!

Organització de noves activitats i esdeveniments a l'espai públic per reactivar-lo i augmentar el sentiment de pertinença (fira popular, Festa UAB a Sabadell amb concerts i activitats culturals-científiques, fira d'art urbà, entre altres). Imaginar i co-crear noves campanyes de promoció de la identitat i conscienciació sobre el barri ("COVA-

DONGA posa't guapa", "COVADONGA, barri artista", COVADONGA, barri saludable etc.) que poden crear un efecte multiplicador i catalitzador dins de la transformació global del barri.

14.

CLÚSTER ESPORT, SALUT I INNOVACIÓ (SBD ESPORT HUB)

FEM ESPORT, FEM CIUTAT!

El Covadonga i l'entorn del Riu Ripoll (amb la disponibilitat d'equipaments i d'espais oberts) esdevé un àmbit idoni per impulsar l'articulació d'un ecosistema local d'R+D+i en la temàtica de l'esport i la salut. Ja s'havia detectat una iniciativa pròpia a la ciutat d'articular un clúster en esport i innovació que no havia donat els resultats esperats, però que sí que podria formar una base sòlida per impulsar de nou el que es va arribar a anomenar el SBD ESPORT HUB. Algunes primeres característiques que s'havien definit eren les següents:

Promoció de l'ESPORT.

Posicionar la ciutat de Sabadell a nivell nacional i internacional i generar nova activitat econòmica. Crear i consolidar marca de ciutat. Organitzar esdeveniments esportius promocionals de gran qualitat i d'abast internacional.

EDUCACIÓ & RECERCA en l'Àmbit Esportiu.

Estudiar la relació entre promoció i oferta d'esport i estudiants, a nivell de ciutat i en el seu entorn territorial. Creació de nous serveis, docents i de recerca, innovadors enfocats a l'esport, i vinculats a la salut i a les noves tecnologies. Possibilitat de desenvolupament de nous prototips en salut/esport dissenyats i testeats al barri de Covadonga i entorns.

Sensibilització sobre l'ESPORT I HÀBITS SALUDABLES.

Dissenyar un programa de dinamització saludable del barri. Promoure que les escoles i centres de secundària (de tota la ciutat) es beneficiïn de les infraestructures esportives, noves i existents. Oportunitat per connectar el barri amb la ciutat i el riu, amb la creació de nous recorreguts esportius. Iniciar campanyes transversals amb la intenció d'informar i formar a la ciutadania sobre temes de salut i esports.

GOVERNANÇA I PARTICIPACIÓ

Un dels principals reptes que planteja la transformació de Covadonga i del seu entorn, com en d'altres projectes de complexitat similar, és el model de governança que s'ha d'aplicar per gestionar d'una manera responsable la transformació física i el seu impacte econòmic i social a mitjà o llarg termini. A nivell general, aquesta participació ha d'anar més enllà d'allò normatiu o típic i avançar cap a un model de col·laboració real entre el conjunt dels agents del territori (públics o privats) sota l'esquema de la quàdruple hèlix, i com una manera de treballar habitual.

A nivell comunitari, la participació i la implicació en la definició i en el desenvolupament dels projectes és l'única manera de garantir que el projecte es vagi ajustant a les necessitats de la societat i als seus reptes canviants, i alhora que la ciutadania s'apropi i se la faci partícip de la transformació del seu entorn. A més a més, garanteix la continuïtat i la creació de nova activitat social, amb iniciatives que promouen el sentit comunitari i de pertinença al lloc. En definitiva, que el barri disposi de més teixit social i de nous espais socials de trobada i interacció.

15.

NOU ENS DE GOVERNANÇA AL BARRI

GOVERNEM EL CANVI!

Crear un model i un ens propi que coordini la transformació de l'àrea de Covadonga i del seu entorn i que gestioni la complexitat del procés amb els diferents projectes urbanístics, de desenvolupament econòmic i socioculturals que s'han de dur a terme amb l'elaboració d'un full de ruta. Consolidar un punt de referència i transparència que centralitzi i integri tota la informació (urbanística, econòmica i sociocultural, projectes, iniciatives etc.), la mantingui actualitzada i la posi a disposició del públic. Cal implementar i consolidar una oficina tècnica de gestió pública i una comissió ampliada, com a òrgan de governança de Covadonga i

de la seva transformació, composta per representats de l'ajuntament, representants d'associacions i d'entitats veïnals, xarxes i entitats empresarials, universitats i centres de recerca, i dels diferents organismes, i administracions del sector públic.

Buscar espais on es pugui produir l'intercanvi de coneixement entre els diferents agents de la quàdruple hèlix i establir programes innovadors concrets a partir de la recerca, que vinculin els agents socials amb els agents econòmics de la ciutat (Artèxtil, Espai Emprius o SBD ESPORT HUB).

16.

NOUS INSTRUMENTS I PLATAFORMES DE PARTICIPACIÓ

IMPLIQUEM A TOTHOM!

Implementació de plans de cooperació i dinamització de la comunitat i de l'ecosistema local. Promoure la creació de noves plataformes col·laboratives híbrides -presencials i virtuals- per i) promoure i possibilitar la participació ciutadana en diferents aspectes de la gestió i governança urbana (pressuposts compartits, propostes, polítiques), ii) agilitzar

processos d'innovació urbana oberta amb la participació de la quàdruple hèlix. (Plataforma de reptes comunitaris, Plataforma de Ciència ciutadana) iii) creació d'un Digital twin – un bessó digital pel Covadonga (model digital 3D del barri) com a eina per a la presa de decisions i de gestió de dades sobre el barri i la ciutat.

PARTICIPANTS

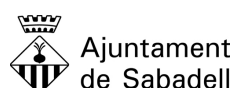
GRUP D'INTERÈS LOCAL

En el marc de la quàdruple hèlix, el projecte compta amb agents col·laboradors de l'administració pública, la universitat, la ciutadania i el teixit empresarial.

Acadèmia / Universitat

Administració Pública

Empresa / Indústria

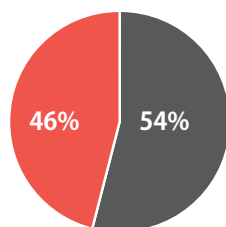

Ciutadania / Societat

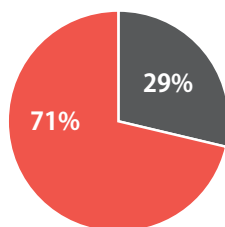
DADES DE PARTICIPACIÓ GLOBALS:

Per sexe

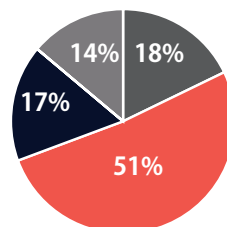
■ Masculí
■ Femení

Per origen

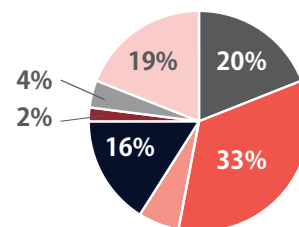
■ No UAB
■ UAB

Per tipus de col·lectiu

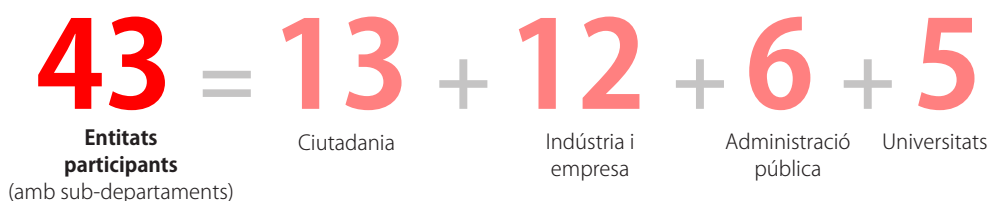

■ Professors i investigadors
■ Personal d'administració i altres
■ Veïns i veïnes
■ Altres

Per tipus d'entitat

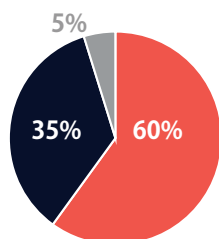

■ Universitat
■ Experts externs
■ Ciutadania
■ Org. sense ànim de lucre
■ Fundació
■ Administració pública
■ Indústria i empresa

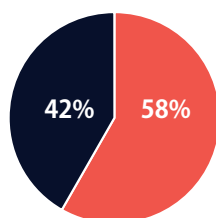
DADES DE PARTICIPACIÓ ACADÈMIQUES:

Per nivell d'estudis

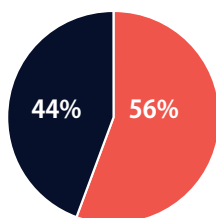
■ Grau
■ Màster
■ Postgrau

Per origen

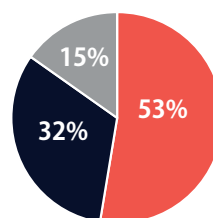
■ Nacional
■ Internacional

Per sexe

■ Masculí
■ Femení

Per àmbit

■ Tecnològic
■ Urbanístic
■ Social

5
UNIVERSITATS

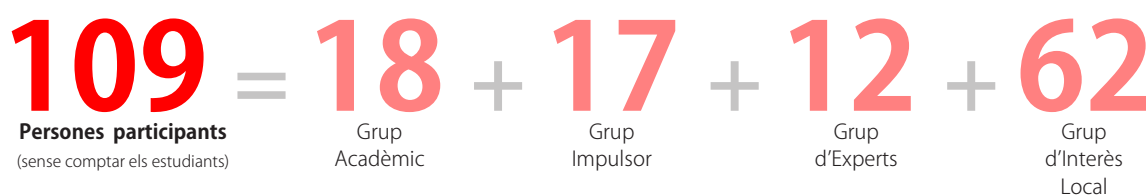
9
CURSOS

227

ESTUDIANTS IMPLICATS

60
PROPOSTES

DADES DE PARTICIPACIÓ DEL GRUP D'INTERÈS LOCAL:

PARTICIPANTS ACADÈMICS

Al llarg de l'any 2020, al procés engegat en el Covadonga Urban Lab hi han participat cinc universitats amb diverses assignatures de diferents estudis que han proporcionat una visió del barri i una aproximació als reptes transversal i complementària.

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Grau en Psicologia

Psicologia Social - Pràctiques integrades

Professor responsable: Miquel Domènech.

Alumnes: Maria Senabre / Laia Solé / Marta Valera / Mar Viniegra / Víctor Virgili / Abel Ayala / Pol Bellera / Àurea Carrizo / Meritxell Cruz / Tony Estrella / Sofia Caterineu / Maryam Essousi / Hee-Kyeong Jeong / Judit Surinyach / Sandra Villegas / Mar Rodellar / Paula Sanchez / Joan Pubill / Xènia Pla / Carlos Pérez Ruiz / Laia Fernández / Samara Gálvez / Judith Giménez / Lidia Gómez / Anna Justo / Paula Molina / Maria Oliver / Paula Ponce / Francisco Sanchis / Gorka Sarasola / Ramón Yglesias.

Grau en Geografia i Ordenació del Territori

Geografia Humana Aplicada

Professor responsable: Pau Avellaneda.

Alumnes: Òscar Alemán / Adelaida Corbera / Carles Cuadras / Aina Lasauca / Sandra Páez / David Rodríguez / Aleix Talavull / Adrián Vandellós / Arnau Xerta.

Universitat
de Girona

Grau en Estudis d'Arquitectura

Urbanística 3

Professora responsable: Nadia Fava.

Alumnes: Brian Abel Morales / Eudald Cadanet / Gabriela Ivanova / Nil Brussosa / Aina Caballero / Joan Bonaterra / Arnau Corominas / Daniel Fernández / Arnau Ferrer / Carla Martínez / Alberto López / Joel Banús / Oriol Tarrés / Ecehan Erarici / Maria Gascons / Eduard Hermoso / Gülsah Nigar Akgün / Agnès Barceló / Maria Font / Míriam Castro / Oriol Galí / Maria Juncà / Imen El Bahri El Kessiser / Marc Agustí Garcia / Zhara Kiryakova / Gamze Hazal Tarakçi / David Masbernat / Pau Molina

Grau en Empresa i Tecnologia

Projectes d'innovació tecnològica

Professora responsable: Glòria Estapé.

Alumnes: Pere Feliu / Fernando López / Juan Diego Recio / Alejandro Álvarez / Laura Garrido / Sara Damasco / Jordi Ambrós / Mireia Bonvehí / Georgina Fornés / Roger Franch / Adrián Guillén / Manel Pérez / Gerard Ramon / Meritxell Gumà / Paula Català / Ona Navarro / Leila Benson / Aleix Diaz / Anna Barba / Gemma Bergé / Arnau Bonet / Lilianna Martirosyan / Isabel Miralles / Lluís Timoner / Alberto Córcoles / Josep Celma / Victor Ribas / Carlos Ots / Gerard Gutiérrez / Xavier Gines / Alexandre Tapies / Gerard Sánchez / Sergi González / Jaume Catot / Joan Ribalta / Joan Picanyol / Martí Ras / Ainoa Gonzalez / Martí Mulinari / Àlex Montalvo / Eric Navarro / Sergi Fuentes / Albert Casamitjana.

Geografia Social i Cultural

Professor responsable: Pau Avellaneda.

Alumnes: Toni Amén / Juan Bahi / Jesica Caravaca / Aleix Millet.

Urbanística 4

Professora responsable: Marta Carrasco Bonet

Alumnes: Alba Arco / Maria González / Joan Turón / Laura Gomila / Paula Valls / Fatumata Ba / Ferran Gonzalvo / Jovana Plana / Javi Arrabal / Marc Inglés / Aleix Rueda / Isabel Mota / Ferran Ponce / Aleix Sobrerroca / Bernat Berenguer / Anibal Castillo / Santiago Carlo Musso / Àngel Puigfel / Judit Sabrià / Ricard Targarona / Marçal Anglada / Martina Baredes / Lavinia Dragos

Master in Management / Digital Transformation

Professor responsable: Rubén Cánovas Mas.

Alumnes: Quentin Chacón / Florent Cardini / Natalia Contreas / Gabrielle Amorim / Marlène Gleizes / Yassine Aouam / Thomas Picado / Pierre/Jean Fattaccioli / Alexandre Pouymayon / Paul Rousselott / Thomas Mesnil / Antoni Valentic / Abdoulaye Sylla / Kouassi Kouakou / Marco Sancey / Robin Masson / Korbinian Agustin / Walter Da Silva Loureiro / Elise Dana / Sacha Farsy / Renan Giraud / Maeva González / Hugo Helak / Julia Scheel / Julia Simon / Nicole Sauvé / Emilie Nguyen / Alexandra Saint-Martory / Marine Paquez / Célia Rogiez / Camille Penard / Mélanie Berthelot François Cuyaubere / Vincent Felipe / Arnold Berard / Théo Girard / Flore Allauzen / Marjorie Bessiere / Thibaud Cazals / Julie Gleizes / Camille

Collineau / Hugo Cuquemelle / Tristan Chalvet / Zita De Couespel / Sarah Domenech / Adrien Esteve / Bastien Gouin / Claire Gobillot / Bérengère Itey / Estelle Lataste / Maxime Tourné / Félix Mansard / Mathis Vincent-Petit / Hugo Piolet / Melvin Philis / Syrine Née / Yohan Rossi / Clara Rojewski / Romane Zeghad / Guillaume Ngoumou / Ralph Pedersen / Sonni Martei / Charles Ryssen / Clément Mazzoni / Robin Leroux / Jeanne Levesques / Elise / Simon / Margaux / Rhea / Antonie Gervasoni / Philippine Colins / Lise Deloustal / Axel Biraud / Sara El Idrissi / David Delcombel / Clémence Amiaud / Claire Boffelli

**UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH**

Postgrau en Smart Cities Triball final de postgrau

Professora responsable: Blanca Arellano.

Alumnes: Fatiha Hassouni / Max Segovia / Oriol Ramon / Mónica Chiwo/ Mariana Jiménez / Francisco José Rossetto / Eduardo Vera / Silvina Warde / Janaina Cezario / Manal El Mamoun / Mahmoud Ragab.

laSalle

Universitat Ramon Llull

Màster en Tecnologies per les Smart Cities i Smart Grids / Triball final de màster

Professor responsable: Ramón Martín de Pozuelo.

Alumnes: Gemma Pasqual Auladell / Iván Fernández Martín / Tomás Garcia Mirabet

SOBRE EL PROJECTE

UniverCity Action Lab (UCITYLAB)

Linking European universities with their urban stakeholders to jointly address societal challenges

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

El projecte UCITYLAB vol reforçar la relació entre les Institucions d'Educació Superior (IES) i els diferents agents del territori per facilitar l'intercanvi i la fluïdesa de recursos, incentivar la rellevància social dels currículums de les IES a partir del compromís social i involucrar la comunitat acadèmica i universitària en la resolució de reptes socials i urbans reals. Quatre experiències europees que connecten les universitats amb la societat a partir de la resolució de reptes urbans, alhora que es desenvolupa la responsabilitat social i ambiental i es promou la innovació i l'emprenedoria entre els estudiants participants.

Així, el projecte pilot COVADONGA URBAN LAB està promogut per la Universitat Autònoma de Barcelona en el marc d'aquest projecte ERASMUS+, durant el qual hi ha hagut una important implicació tant en el nombre d'universitats locals i els seus estudiants, com del nombre d'agents locals. Tots ells han participat del projecte en diferents processos: per una banda, amb des de les seves assignatures els estudiants han posat a disposició la seva creativitat per buscar solucions als reptes plantejats; i per altra banda, participant a les sessions col·laboratives, els agents locals han identificat els reptes urbans i socials del barri de Covadonga i la ciutat de Sabadell.

El conjunt d'aquest treball aporta una mirada participada, transdisciplinària i transversal a les problemàtiques actuals i obre la porta a seguir treballant sobre les múltiples solucions aportades.

Equip Covadonga Urban Lab / UCITYLAB

Konstantinos Kourkoutas, PhD

Coordinador CORE Smart Cities UAB
Investigador & Coordinador Principal

Marta Carrasco Bonet

Tècnica de Coordinació

Àngela Serrano Ferigle

Cap de la Unitat de Desenvolupament
Estratègic de la Recerca UAB

Gemma Ortiga Solsona

Comunicació i edició
Parc Recerca UAB

Andrés Paino Maso

Estudiant de Màster en pràctiques

Webs

Pilot Covadonga Urban Lab
<https://www.covadongaurbanlab.cat>

Repositori digital
<https://unicorn.uab.cat>

Projecte UCITYLAB
<https://www.ucitylab.eu>